Y Comisiynydd Cam-drin Domestig

Adroddiad Blynyddol y Comisiynydd Cam-drin Domestig, 2022 i 2023

Gorffennaf 2023

Y Comisiynydd Cam-drin Domestig

Adroddiad Blynyddol y Comisiynydd Cam-drin Domestig, 2022 i 2023

Cyflwynwyd i Senedd y DU yn unol ag adran 14(3) o Ddeddf Cam-drin Domestig 2021

Gorffennaf 2023

© Hawlfraint y Goron 2023

Trwyddedir y cyhoeddiad hwn o dan delerau Trwydded Llywodraeth Agored f3.0 oni nodir fel arall. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3.

Lle rydym wedi nodi unrhyw wybodaeth am hawlfraint trydydd parti, bydd angen i chi gael caniatâd deiliaid yr hawlfraint dan sylw.

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael yn www.gov.uk/official-documents.

Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â'r cyhoeddiad hwn atom yn

Domestic Abuse Commissioner

2 Marsham Street

London SW1P 4DF

ISBN 978-1-5286-4259-0

E02933743 07/23

Argraffwyd ar bapur sy'n cynnwys 40% o ddeunydd ffeibr wedi'i ailgylchu

Argraffwyd yn y DU gan HH Associates Ltd. ar ran Rheolwr Llyfrfa Ei Fawrhydi

Adroddiad blynyddol y Comisiynydd Cam-drin Domestig, 2022 i 2023

Cynnwys

Rhagair ... 2

Gweledigaeth a chenhadaeth ... 3

Cyflawniadau nodedig dros y flwyddyn ddiwethaf ... 4

Mapio cymorth sydd ar gael ar gyfer dioddefwyr a goroeswyr cam-drin domestig 4

Gŵyl Ymarfer ... 5

Deddf yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu a'r Llysoedd (2022) ... 6

Datblygu trosolwg ... 7

Galw am gymorth i fudwyr sy'n dioddef ac yn goroesi cam-drin domestig ... 8

Blaenoriaethau allweddol ar gyfer y flwyddyn i ddod ... 8

Darparu Gwasanaethau Cam-drin Domestig Iedled Cymru a Lloegr ... 9

Cyfiawnder Teuluol ... 9

Goroeswyr mudol ... 9

Lladdiadau a Hunanladdiadau Domestig ... 10

Plant a Phobl Ifanc ... 10

Cyfiawnder Troseddol ... 10

Sut rydym yn gweithio ... 11

Rôl y Comisiynydd Cam-drin Domestig ... 11

Ymgysylltu â goroeswyr ... 11

Bwrdd Cynghori ... 12

Gweithio gyda'r sector cam-drin domestig arbenigol, partneriaid lleol a llywodraeth genedlaethol ... 13

Ein tîm ... 16

Cyllideb a Gwariant 2022/23 ... 18

Atodiad 1 ... 18

Adran 2 o Ddeddf Cam-drin Domestig 2021 ... 18

Functions of Commissioner ... 19

Framework document ... 22

Advisory Board ... 23

Strategic plans and annual reports ... 24

Duties of public authorities in relation to Commissioner ... 25

Disclosure of information ... 28

Miscellaneous and supplementary ... 29

Rhagair

Mae digwyddiadau dros y flwyddyn ddiwethaf wedi tynnu sylw at effaith cam-drin domestig a'r angen am Ymateb Cymunedol Cydgysylltiedig cryf er mwyn nodi cam-drin a sicrhau bod yr holl ddioddefwyr a goroeswyr yn cael y cymorth sydd ei angen arnynt. Pan fydd gennym 2.4 miliwn o bobl yn dweud eu bod wedi dioddef cam-drin domestig yn ystod y flwyddyn ddiwethaf yn unig, mae'n rhaid i ni ariannu llwybrau cadarn i gymorth. Mae'n hanfodol os ydym am fynd i'r afael â'r drosedd hon sy'n cael effaith mor ddifrifol ar gynifer o bobl. [1]

Mae'n bleser gennyf gyhoeddi fy adroddiad blynyddol cyntaf ers derbyn fy mhwerau statudol ym mis Tachwedd 2021, ar ôl i'r Ddeddf Cam-drin Domestig fynd drwy'r Senedd. Mae'r adroddiad hwn yn cwmpasu'r cyfnod rhwng 1 Ebrill 2022 a 31 Mawrth 2023.

Ym mis Tachwedd, gwnaethom gyhoeddi data mapio arloesol a oedd yn dangos yr anghydraddoldebau enfawr i oroeswyr sy'n ceisio cael gafael ar wasanaethau cam-drin domestig ledled Cymru a Lloegr. Amlygodd raddau'r anghyfartaledd o ran lefel y gwasanaethau cam-drin domestig rhwng ardaloedd, a rhwng grwpiau gwahanol o ddioddefwyr a goroeswyr, gan roi sylfaen gadarn y mae'n rhaid i asiantaethau cenedlaethol y llywodraeth a rhai lleol gydweithio ohoni er mwyn darparu pecyn cadarn o gymorth i bob goroeswr. Dangosodd y data mapio yn glir hefyd fod gwasanaethau arbenigol yn effeithiol wrth alluogi dioddefwyr a goroeswyr i deimlo'n fwy diogel a bod ganddynt fwy o reolaeth ar eu bywydau a bod y rhan fwyaf o ddioddefwyr a goroeswyr o gymunedau wedi'u lleiafrifoli am gael cymorth sy'n cael ei ddarparu 'gan a thros' eu cymuned eu hunain.

Gan adeiladu ar y penderfyniad hwn, gwnaethom gynnal ein Gŵyl Ymarfer gyntaf, gan ddwyn mwy na 400 o bobl sy'n gweithio i fynd i'r afael â cham-drin domestig ynghyd, er mwyn rhannu a deall sut mae modd ysgogi newid drwy bartneriaethau ac ymateb cydgysylltiedig i gam-drin domestig.

Rydym hefyd wedi gwneud cryn waith i sicrhau y caiff Mecanwaith Goruchwylio ei sefydlu yn y Llys Teulu dros y flwyddyn nesaf er mwyn ymgorffori diwylliant o ddiogelwch ac amddiffyn rhag niwed i ddioddefwyr a goroeswyr, gan gynnwys plant, yn ogystal â Mecanwaith Goruchwylio Lladdiadau a Hunanladdiadau Domestig er mwyn sicrhau y caiff gwersi eu dysgu o'r trychinebau hyn gyda'r nod o atal marwolaethau yn y dyfodol.

Erys y ffaith fod llawer gormod o bobl yn methu â chael y cymorth sydd ei angen arnynt, a chaiff cyfleoedd eu colli i nodi cam-drin domestig ac atal niwed pellach.

Dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi gweld methiannau difrifol yn ymateb yr heddlu i drais yn erbyn menywod a merched, gan gynnwys yr ymateb i gam-drin domestig a gyflawnir gan aelod o'r heddlu ei hun. Eleni, cynhaliais ymgyrch lwyddiannus dros ystyried cam-drin domestig yn benodol yn y diffiniad o drais difrifol yn Neddf yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu a'r Llysoedd (2022). Mae hyn yn nodi

[1] Domestic abuse in England and Wales overview - Y Swyddfa Ystadegau Gwladol (ons.gov.uk)

rhywfaint o gynnydd yn y ffordd y mae partneriaid lleol yn cydweithio i fynd i'r afael â'r mater hwn, ond mae llawer mwy o waith i'w wneud o hyd yn y maes hwn i ailennyn hyder y cyhoedd yn y system, a bydd hyn yn parhau i fod yn flaenoriaeth bwysig i mi a fy nhîm dros y flwyddyn nesaf.

Un o fy mhenderfyniadau cadarn yw sicrhau cymorth i oroeswyr mwyaf ymylol cam-drin domestig. Mae hyn yn cynnwys goroeswyr mudol. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, rwyf wedi cyhoeddi tystiolaeth newydd ar y ffordd y gall y Llywodraeth wella cymorth i bob dioddefwr a goroeswr mudol.

Wrth symud ymlaen, rwy'n annog y Llywodraeth i achub ar y cyfle unigryw a gyflwynir gan y Bil Dioddefwyr a Charcharorion i sicrhau cysondeb o ran gwasanaethau arbenigol a ddarperir yn y gymuned a gwasanaethau statudol i bawb sy'n dioddef cam-drin domestig.

Yn olaf, hoffwn ddiolch i'r holl wasanaethau arbenigol sydd wedi gweithio gyda mi a fy nhîm dros y flwyddyn ddiwethaf, yn ogystal â gwasanaethau statudol, swyddogion y llywodraeth (yn enwedig yr Uned Cam-drin Rhyngbersonol a'r tîm nawdd yn y Swyddfa Gartref) ac aelodau o'm bwrdd cynghori.

Yn anad dim, hoffwn ddiolch i'r holl bobl hynny sydd wedi dioddef cam-drin domestig am gymryd yr amser i rannu eu profiadau â ni – o ymdrin â'r systemau cyfiawnder troseddol a theuluol, i'w gallu i gael gafael ar wasanaethau arbenigol. Mae eich cyfraniadau yn amhrisiadwy ac mae'n rhaid iddynt fod wrth wraidd popeth a wnawn.

Gweledigaeth a chenhadaeth

Ni waeth pwy ydych na ble rydych yn byw, dylai fod ymateb cryf a chynhwysfawr i gam-drin domestig.

Fy ngweledigaeth yw byd lle mae dioddefwyr a goroeswyr, gan gynnwys plant, yn cael y cymorth sydd ei angen arnynt, pan fo ei angen arnynt, ni waith pwy ydynt na ble maent yn byw.

Mae pob rhan o gymdeithas – o asiantaethau statudol, i gyflogwyr, i ddiwydiant preifat ac aelodau o'r cyhoedd – yn cydnabod ac yn deall cam-drin domestig ac yn chwarae rôl wrth geisio ei atal a mynd i'r afael ag ef.

Mae camau yn cael eu cymryd i atal cam-drin domestig, drwy ymyrryd yn gynnar, cefnogi plant a phobl ifanc a gweithio gyda chyflawnwyr er mwyn tarfu ar eu hymddygiad a'i newid.

Drwy wneud gwaith ymchwil ac ymgysylltu â dioddefwyr a goroeswyr cam-drin domestig, bydd fy Swyddfa yn creu'r sylfaen dystiolaeth, gan gynnwys pa ymyriadau sy'n mynd i'r afael ag achosion, yn atal cam-drin domestig, ac yn helpu dioddefwyr a goroeswyr i ymdopi ac adfer. Mae hyn yn cynnwys mabwysiadu dull gweithredu sy'n seiliedig ar ryw, deall bod cam-drin domestig yn fath o Drais yn Erbyn Menywod a Merched a chydnabod effaith rhyw ar ddynion a menywod.

Fel arweinydd agweddau, fy nod yw dylanwadu ar bolisi ac arferion a'u llywio yn lleol ac yn genedlaethol, gan godi ymwybyddiaeth o gam-drin domestig ac ystyried bod arfer gorau yn arfer cyffredin.

Fel corff statudol annibynnol, mae fy Swyddfa yn defnyddio tystiolaeth i ddadlau dros newid a dwyn llywodraeth leol a chenedlaethol i gyfrif fel cyfaill beirniadol a ffynhonnell arbenigedd a berchir.

Fel sefydliad cydweithredol a phragmatig, mae'r Swyddfa yn gweithio'n agos ac yn adeiladol gyda'r sector cam-drin domestig arbenigol, gyda rhanddeiliaid mewn llywodraeth leol a chenedlaethol, gyda seneddwyr a chyda dioddefwyr a goroeswyr eu hunain er mwyn sicrhau newid.

Cyflawniadau nodedig dros y flwyddyn ddiwethaf

Mapio cymorth sydd ar gael ar gyfer dioddefwyr a goroeswyr cam-drin domestig

Yn gynharach eleni, cyhoeddais adroddiad mapio arloesol yn dangos graddau'r anghyfartaledd o ran lefel y gwasanaethau cam-drin domestig rhwng ardaloedd, a rhwng grwpiau gwahanol o ddioddefwyr a goroeswyr – gan olygu bod y rheini sy'n dioddef cam-drin domestig yn wynebu ‘loteri cod post’ ar gyfer cael gafael ar fathau penodol o gymorth.

Ymgysylltodd fy swyddfa â mwy na 4,000 o ddioddefwyr a goroeswyr, mwy na 500 o ddarparwyr gwasanaethau a thros 150 o gomisiynwyr lleol er mwyn mapio'n gynhwysfawr y cymorth roedd dioddefwyr am ei gael, a oeddent yn gallu cael gafael arno a ble roedd gwasanaethau wedi'u lleoli ledled Cymru a Lloegr.

Er i'r dioddefwyr a'r goroeswyr a gwblhaodd ein harolwg nodi mai mynediad at gwnsela a gwasanaethau therapiwtig roeddent am ei gael fwyaf, dyma lle gwelwyd y gwahaniaeth mwyaf rhwng gwahanol rannau o Gymru a Lloegr, gyda gwahaniaeth o 21 pwynt canran rhwng yr ardal uchaf a'r ardal isaf. Roedd cryn amrywiaeth rhwng gallu dioddefwyr a goroeswyr i gael gafael ar ddarpariaeth iechyd meddwl hefyd: gallai 47 y cant gael gafael ar wasanaeth o'r fath yng Ngogledd-ddwyrain Lloegr, o gymharu â 31 y cant yn Ne-orllewin Lloegr. Dim ond 7 y cant o ddioddefwyr a goroeswyr a ddywedodd eu bod wedi cael y cymorth roedd ei eisiau arnynt i helpu i newid ymddygiad eu cyflawnwr atynt.

Dangosodd ein hymchwil fod dioddefwyr a goroeswyr Du ac wedi'u lleiafrifoli yn ei chael hi'n arbennig o anodd cael gafael ar y cymorth roedd ei angen arnynt i deimlo'n ddiogel ac wedi'u cefnogi. Roedd bylchau hefyd yn y gwasanaethau a oedd ar gael i roi cymorth i oroeswyr mudol Heb Hawl i Gyllid Cyhoeddus.

Dywedodd goroeswyr gwrywaidd wrthym am eu hanawsterau wrth geisio cael gafael ar gymorth a chefnogaeth, gyda'r rhan fwyaf o'r rheini a ymatebodd i'n harolwg yn dweud bod cael gafael ar help yn anodd neu'n anodd iawn.

Roedd cael cymorth i blant yn anodd tu hwnt hefyd, ac roedd yn amlwg nad oedd gan sefydliadau'r capasiti i ateb y galw. Dim ond 29 y cant o ddioddefwyr a

goroeswyr a oedd am gael cymorth i'w plant a ddywedodd wrthym eu bod wedi llwyddo i'w gael. Hefyd, nododd grwpiau ffocws a oedd yn rhan o'r ymchwil hon y rhwystrau penodol sy'n atal pobl hŷn rhag cael gafael ar gymorth, lle mae dioddefwyr a goroeswyr hŷn yn wynebu mwy o ynysu cymdeithasol o bosibl oherwydd rhwydweithiau cymorth sy'n mynd yn llai ac yn llai, problemau iechyd corfforol a/neu iechyd meddwl cynyddol, a bod yn agos i'w camdriniwr drwy'r amser ar ôl ymddeol.

Gŵyl Ymarfer

'Yr Ŵyl yn ei chyfanrwydd fu'r gynhadledd fwyaf trefnus, ysgogol ac addysgiadol i mi ei mynychu yn ystod fy 40 mlynedd fel nyrs gyda'r GIG!''

'Ysbrydoledig, darostyngol, egnïol a phwerus!'

Ym mis Mawrth, deuthum â mwy na 400 o bobl sy'n gweithio i fynd i'r afael â cham-drin domestig ynghyd ym Manceinion am yr Ŵyl Ymarfer gyntaf erioed. Rhoddodd hyn gyfle i ddwyn pobl ynghyd i rannu a deall sut mae modd ysgogi newid drwy bartneriaethau ac ymateb cydgysylltiedig i gam-drin domestig. Roedd yr Ŵyl Ymarfer yn canolbwyntio ar arloesi, cydweithredu ac arferion da mewn perthynas â materion y dywedodd goroeswyr wrthym sy'n bwysig iddynt, gan gynnwys dulliau adfer hirdymor cyfannol, comisiynu sefydliadau 'Gan a Thros' arbenigol ac ymgorffori ymatebion cam-drin domestig ym mhob rhan o'r system gofal iechyd, i enwi ond rhai.

'Roedd y sesiwn plant fel dioddefwyr yn anhygoel – gadewais gyda thân yn fy mol i ysgogi newid!'

Roedd sesiynau allweddol yn canolbwyntio ar fynd i'r afael â hiliaeth o fewn ymatebion cam-drin domestig; beth mae ystyried plant fel dioddefwyr yn eu rhinwedd eu hunain yn ei olygu'n ymarferol; creu system Llys Teulu gyfiawn a sut i sicrhau bod llais goroeswyr yn rhan ganolog o wella'r ymateb i gam-drin domestig.

'Roedd y digwyddiad yn wych – rydym wedi creu cysylltiadau a datblygu syniadau a phrosiectau o ganlyniad ac rydym yn gobeithio y byddwn yn gallu datrys rhai problemau a dileu rhai rhwystrau o ganlyniad i gysylltiadau.'

Ategwyd ein prif sesiynau gan berfformiadau gair llafar, arddangosfa ffotograffiaeth, artist ysgrifellu byw yn cofnodi cynnwys, a chlustffonau i wrando ar leisiau goroeswyr yn siarad am eu profiadau.

Dangosodd cyfres o sesiynau grŵp arferion da ar draws amrywiaeth o themâu, gan siarad, nid yn unig am y gwasanaethau neu'r dulliau o'u darparu, ond ystyried yn onest bwysigrwydd trefniadau partneriaeth a'r angen am ymateb cymunedol cydgysylltiedig cryf ym mhob maes. Trafodwyd pynciau a ddaeth i'r amlwg fel blaenoriaethau pwysig i oroeswyr drwy ein gwaith mapio ac ymgysylltu, gan gynnwys dulliau adfer hirdymor cyfannol, comisiynu sefydliadau 'Gan a Thros' arbenigol ac ymgorffori ymatebion cam-drin domestig ym mhob rhan o'r system gofal iechyd, i enwi ychydig yn unig.

'Fel Awdurdod a Phartneriaeth, rydym bellach yn dod â phobl ynghyd i ystyried cynnal Cronfa leol i'r Rhai Heb Hawl i Gyllid Cyhoeddus am gyfnod prawf'.

Creodd ein Cyfnewidfa Syniadau le i gynrychiolwyr gysylltu â sefydliadau o bob cwr o Gymru a Lloegr a nodwyd gennym fel rhai arloesol a blaengar. Roedd y cyfle hwn i rwydweithio a dysgu yn cynnwys stondinau a arweiniwyd gan asiantaethau o sefydliadau statudol a gwirfoddol amrywiol.

Deddf yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu a'r Llysoedd (2022)

Y llynedd, arweiniais ymgyrch lwyddiannus, ar y cyd â nifer o gymheiriaid, i ddiwygio'r diffiniad o drais difrifol yn Neddf yr Heddlu, Troseddu, Dedfrydu a'r Llysoedd (2022) er mwyn cynnwys cam-drin domestig a thrais rhywiol at ddiben y Ddyletswydd Trais Difrifol i wneud yn glir i ardaloedd lleol y dylent gael eu cynnwys yn eu strategaethau atal. Mae'r Ddyletswydd yn ei gwneud yn ofynnol i amrywiaeth o gyrff cyhoeddus, gan gynnwys yr heddlu, awdurdodau iechyd, ysgolion ac asiantaethau cyfiawnder troseddol eraill gydweithio i fynd i'r afael â thrais difrifol a'i atal, gyda'r nod o leihau nifer y bobl sy'n dioddef ac yn cyflawni troseddau. Mae cynnwys cam-drin domestig a thrais rhywiol yn benodol yn y ddyletswydd yn anfon neges gref i heddluoedd ac asiantaethau statudol lleol ledled y wlad am bwysigrwydd gweithredu'n gynnar i atal cam-drin domestig ac mae'n helpu i sicrhau bod y gwaith sy'n cael ei wneud yn gyson.

Yn ogystal â gweithio i ddiwygio'r ddeddfwriaeth, rwyf hefyd wedi gweithio'n llwyddiannus gyda'r llywodraeth i sicrhau bod y canllawiau statudol yn adlewyrchu nod y ddeddfwriaeth gysylltiedig ac yn cyfleu pwysigrwydd ystyried cam-drin domestig o fewn y Ddyletswydd Trais Difrifol, oherwydd y lefel uchel gyson o niwed difrifol ledled Cymru a Lloegr; y gydberthynas rhwng cam-drin domestig a thrais difrifol mewn mannau cyhoeddus; a'r cyfle i sicrhau gwell cydweithrediad, ymateb system a chanlyniadau pan gaiff cam-drin domestig ei gynnwys yn y diffiniad o drais difrifol.

Rwyf hefyd wedi annog camau i ystyried cam-drin domestig ymysg Unedau Lleihau Trais presennol, gan gynnal cyfarfodydd bord gron gydag Unedau Lleihau Trais yn ystod haf 2022 ac ymweld â'r Unedau Lleihau Trais yn Northumbria, Nottingham a Chymru. Cymerais ran mewn ymweliad ar y cyd ag Uned Lleihau Trais Gorllewin Canolbarth Lloegr yn 2023 hefyd, gyda'r Comisiynydd Plant, er mwyn gweld ymarfer i feithrin partneriaethau lleol a chomisiynu ymyriadau cynnar mewn perthynas â cham-drin domestig.

"Introducing a Serious Violence Duty will improve wholesale understanding of the drivers of serious violence and help prevent future crime and tragedy. It will mean that police, government, and health bodies must collaborate locally, so that they can develop more holistic strategies to protect people from harm, including through early intervention…The change to the Serious Violence Duty will be made via an amendment to the Police, Crime, Sentencing and Courts Bill, following careful

consideration and widespread support from campaigners – including the Domestic Abuse Commissioner." Y Swyddfa Gartref (2021)[2]

Datblygu trosolwg

Cyfiawnder Teuluol

Mae cam-drin domestig yn fater canolog mewn achosion plant cyfraith breifat yn y Llys Teulu. Awgryma'r dystiolaeth fod honiadau o drais domestig yn bresennol mewn hanner yr achosion o'r fath o leiaf, a chanfu'r astudiaeth ddiweddaraf gan Cafcass fod honiadau o gam-drin domestig mewn 62% o achosion.[3] Serch hynny, canfu adroddiad Panel Niwed Llysoedd Teulu y Weinyddiaeth Gyfiawnder, a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2020, broblemau strwythurol difrifol yn y ffordd roedd: honiadau o gam-drin domestig yn cael eu trin; risg a niwed posibl i blant yn cael eu hasesu; ac roedd goroeswyr eu hunain yn cael eu trawmateiddio drachefn gan broses y llys.[4] Cadarnhawyd y problemau hyn yn fy ngwaith ymgysylltu â goroeswyr, a phroblemau yn system y Llys Teulu oedd un o'r materion a godwyd amlaf.

Fel rhan o'r gwaith hwn, rwy'n cyfarfod yn rheolaidd â'r Weinyddiaeth Gyfiawnder, CAFCASS Cymru a CAFCASS Lloegr, Bwrdd Plant a Phobl Ifanc Cyfiawnder Teuluol, a'r Farnwriaeth. Rwyf hefyd yn aelod o Grŵp Polisi Arloesi ac Effeithlonrwydd y Weinyddiaeth Gyfiawnder mewn perthynas â chyfiawnder teuluol, yn ogystal â Grŵp Dysgu a Gwella CAFCASS. Rwyf hefyd wedi cydgysylltu â'r National Council of Juvenile and Family Court Judges ar waith codio enghreifftiol yn yr UD.

O fewn swyddogaeth ymchwil fy swyddfa, rwyf wedi creu tîm bach a gaiff ei arwain gan ymchwilydd academaidd arweiniol allanol er mwyn treialu Mecanwaith Monitro Llysoedd Teulu, sef un o ymrwymiadau allweddol adroddiad Panel Niwed Llysoedd Teulu y Weinyddiaeth Gyfiawnder.

Caiff y Mecanwaith Monitro Llysoedd ei dreialu mewn tair ardal llysoedd er mwyn casglu data ar y ffordd yr ymdrinnir â cham-drin domestig yn y Llys Teulu, nodi sut y caiff dioddefwyr a goroeswyr eu cefnogi a galluogi'r Llywodraeth, asiantaethau a system y llysoedd ei hun i nodi ac amlygu problemau yn well er mwyn mynd i'r afael â nhw.

Lladdiadau a Hunanladdiadau Domestig

O fewn y tîm Ymarfer a Phartneriaethau, rwyf wedi sefydlu Mecanwaith Goruchwylio Lladdiadau a Hunanladdiadau Domestig, sy'n ymrwymiad allweddol yng Nghynllun Cam-drin Domestig y Llywodraeth. Bydd y Mecanwaith Goruchwylio Lladdiadau a Hunanladdiadau Domestig yn dwyn argymhellion o Adolygiadau o Laddiadau Domestig (ac adolygiadau perthnasol eraill) ynghyd er mwyn helpu ardaloedd lleol i roi camau gweithredu ar waith ac uwchgyfeirio unrhyw broblemau mwy strwythurol

---

[2] [Domestic abuse and sexual offences to be treated as seriously as knife crime - GOV.UK (www.gov.uk)]
[3] Adrienne Barnett (2020), Domestic abuse and private law children cases, A literature review, 20; Cafcass and Women's Aid; CAFCASS, Women's Aid (2016), Allegations of domestic abuse in child contact cases.
[4] Y Weinyddiaeth Gyfiawnder (Mehefin 2020), Asesu'r Risg o Niwed i Blant a Rhieni mewn Achosion Plant Cyfraith Breifat.

sy'n gysylltiedig â gweithredu. Bydd hefyd yn nodi ac yn dadansoddi themâu allweddol er mwyn dysgu gwersi o bob rhan o Gymru a Lloegr yn well ac atal marwolaethau yn y dyfodol.

Fel cam cyntaf yn y gwaith hwn, rwyf wedi comisiynu dadansoddiad o argymhellion Adolygiadau o Laddiadau Domestig gan asiantaethau statudol, a gynhyrchir gan sefydliad ymchwil HALT drwy Brifysgol Manceinion. Bydd y gyfres hon o adroddiadau yn dwyn ynghyd themâu allweddol o Adolygiadau o Laddiadau Domestig ar gyfer asiantaethau statudol penodol a bydd pedwar adroddiad yn ymdrin ag argymhellion ar gyfer Gofal Cymdeithasol Oedolion, Gofal Cymdeithasol Plant, gwasanaethau iechyd a'r heddlu.

Ar ôl i'r Mecanwaith Goruchwylio Lladdiadau a Hunanladdiadau Domestig gael ei sefydlu, bydd y Comisiynydd yn cyhoeddi adroddiadau blynyddol yn nodi canfyddiadau allweddol ac yn dadansoddi themâu allweddol o adolygiadau o laddiadau domestig ac adolygiadau perthnasol eraill. Bydd hyn yn cynnwys argymhellion i asiantaethau lleol yn ogystal â Llywodraeth genedlaethol er mwyn helpu i weithredu ar argymhellion Adolygiadau o Laddiadau Domestig a chynlluniau gweithredu er mwyn dysgu gwersi ac atal marwolaethau yn y dyfodol yn well.

Galw am gymorth i fudwyr sy'n dioddef ac yn goroesi cam-drin domestig

Rwy'n clywed nifer dirifedi o straeon erchyll am brofiadau goroeswyr mudol agored i niwed nad oes ganddynt hawl i gyllid cyhoeddus. Mae angen i'r llywodraeth weithredu ar fyrder i fynd i'r afael â'r mater hwn.

Ym mis Rhagfyr y llynedd, cyhoeddais adroddiad gyda'r nod o wella'r ymateb polisi i ddioddefwyr a goroeswyr cam-drin domestig â statws mewnfudo ansicr a heb hawl i gyllid cyhoeddus; *Safety Before Status: The Solutions.* Am y tro cyntaf, a gan ddefnyddio ymchwil a gomisiynwyd gan Ysgol Economeg Llundain a'r Migration Observatory yn Rhydychen, amcangyfrifodd yr adroddiad hwn nifer y bobl sy'n wynebu risg o lithro drwy'r rhwyd, gan ddefnyddio data mudo ac Arolwg Troseddu Cymru a Lloegr. Dengys yr adroddiad fod oddeutu 32,000 o oroeswyr Heb Hawl i Gyllid Cyhoeddus a allai roi gwybod am y gamdriniaeth i awdurdod bob blwyddyn pe byddent yn cael mynediad at gyllid cyhoeddus. Mae'r adroddiad yn nodi cyfres o argymhellion sydd â'r nod o estyn cyllid a chymorth i oroeswyr. Canfu ymchwil dadansoddi cost a budd y byddai'r argymhellion hyn yn creu manteision cyffredinol i gymdeithas a fyddai'n werth tua £2 biliwn dros 10 mlynedd.

Blaenoriaethau allweddol ar gyfer y flwyddyn i ddod

Caiff fy mlaenoriaethau eu llywio gan nifer bach o elfennau allweddol, sef:

- pa faterion sydd bwysicaf i ddioddefwyr a goroeswyr cam-drin domestig;
- gwaith sy'n mynd rhagddo ar hyn o bryd ym mhob rhan o'r sector cam-drin domestig a'r Llywodraeth ac mewn asiantaethau statudol;
- ble y gall y Comisiynydd, gyda'i sefyllfa a'i phwerau unigryw, ychwanegu'r gwerth mwyaf a sicrhau'r newid mwyaf.

Mae'r blaenoriaethau hyn wedi'u nodi yn ein Cynllun Strategol tair blynedd hefyd, a gyhoeddwyd yn gynharach eleni.[5]

Darparu Gwasanaethau Cam-drin Domestig ledled Cymru a Lloegr

Mae *Clytwaith o Ddarpariaeth: Sut i ddiwallu anghenion dioddefwyr a goroeswyr ledled Cymru a Lloegr* yn dangos y ‘loteri cod post’ sy'n bodoli o ran yr ymateb i gam-drin domestig ac, yn arbennig, y rhwystrau ychwanegol y mae dioddefwyr a goroeswyr o gymunedau wedi'u lleiafrifoli yn eu hwynebu a'r diffyg cyllid anghymesur a wynebir gan wasanaethau ‘Gan a Thros’ arbenigol. Bydd y Comisiynydd yn parhau i ganolbwyntio ar y gwaith hwn a defnyddio'r data hyn a'r dystiolaeth hon i bwyso er mwyn i ragor o wasanaethau gael eu darparu i bob dioddefwr a goroeswr, gan gynnwys eu plant.

Er mwyn cyflawni'r flaenoriaeth hon, mae'r Comisiynydd yn galw ar y Llywodraeth i gyflwyno dyletswydd newydd drwy'r Bil Dioddefwyr a Charcharorion er mwyn darparu ac ariannu gwasanaethau yn y gymuned, gan gynnwys i blant. Dylai'r Bil gael ei ddiwygio i roi dyletswydd ar gomisiynwyr lleol i gynnal asesiadau o anghenion, ar y cyd â rhwymedigaeth newydd ar lywodraeth ganolog i ddarparu cyllid digonol i ddiwallu'r angen hwnnw. Yn benodol, mae'n rhaid i'r Llywodraeth greu cronfa gyllido genedlaethol sy'n werth o leiaf £263m ar gyfer gwasanaethau ‘Gan a Thros’ dros dair blynedd. Rhaid darparu rhagor o gymorth i blant a goroeswyr mudol hefyd. Mae angen dull gweithredu rhanbarthol neu genedlaethol ar lawer o'r gwasanaethau ‘Gan a Thros’ hyn er mwyn gweithio tuag at gapasiti digonol.

Cyfiawnder Teuluol

Problemau gyda'r Llys Teulu yw'r mater mwyaf cyffredin y mae dioddefwyr a goroeswyr yn cysylltu â'm Swyddfa yn ei gylch o hyd. Mae cryn dipyn o dystiolaeth am y materion sylweddol gyda'r Llys Teulu a'r ffordd y mae'n cefnogi dioddefwyr a goroeswyr ac yn diogelu plant, gan gynnwys tystiolaeth o Adroddiad Panel Niwed y Weinyddiaeth Gyfiawnder a'n hadroddiad, *Improving the Family Court’s response to domestic abuse*. Byddwn yn cyhoeddi adroddiad dilynol a fydd yn nodi argymhellion pellach ar sut i wella'r ymateb gan y Llys Teulu, ac yn cyhoeddi canlyniadau'r Mecanwaith Monitro Llysoedd Teulu.

Goroeswyr mudol

Mae dioddefwyr a goroeswyr cam-drin domestig â statws mewnfudo ansicr yn wynebu rhai o'r rhwystrau mwyaf sylweddol i gael cymorth. Nid yn unig y gall cyflawnwyr ddefnyddio eu statws mewnfudo fel ffordd o orfodi rhywun i wneud rhywbeth a'i reoli – sef cysyniad a elwir yn ‘immigration abuse’ – ond mae'r ffaith nad oes gan rai goroeswyr hawl i gael arian cyhoeddus yn golygu na allant geisio diogelwch drwy loches neu lety diogel arall. Yn yr un modd, mae diffyg ‘wal dân’ rhwng yr asiantaeth gorfodi mewnfudo a'r heddlu yn atal goroeswyr rhag rhoi gwybod i'r heddlu am y sawl sydd wedi'u cam-drin yn ddiogel. Rwyf wedi cyhoeddi dau adroddiad, sef *Safety Before Status*, gan wneud argymhellion i'w gwneud yn haws i ddioddefwyr a goroeswyr gael cymorth, ni waeth beth fo'u statws mewnfudo.

[5] DAC-Strategic-Plan-2023.pdf (domesticabusecommissioner.uk)

Byddaf yn parhau i weithio'n agos gyda'r sector ‘Gan a Thros’ arbenigol a'r Llywodraeth ar y mater hwn.

Rwy'n galw ar y llywodraeth i ddarparu cyllid penodol ar gyfer sefydliadau gan a thros arbenigol sy'n cefnogi goroeswyr mudol cam-drin domestig, creu wal dân uniongyrchol rhwng yr heddlu a'r asiantaeth gorfodi mewnfudo, ar y cyd â systemau cofnodi diogel a llwybrau atgyfeirio wedi'u hariannu at gymorth, yn ogystal ag estyn darpariaethau'r Consesiwn Trais Domestig Diymgeledd a'r Caniatâd Amhenodol i Aros oherwydd Trais Domestig.

Lladdiadau a Hunanladdiadau Domestig

Ar ôl i'r Mecanwaith Goruchwylio Lladdiadau a Hunanladdiadau Domestig gael ei sefydlu, byddaf yn cyhoeddi adroddiadau blynyddol yn nodi canfyddiadau allweddol ac yn dadansoddi themâu allweddol o adolygiadau o laddiadau domestig ac adolygiadau perthnasol eraill. Bydd hyn yn cynnwys canfyddiadau ymchwil, argymhellion i asiantaethau lleol, yn ogystal â Llywodraeth genedlaethol er mwyn helpu i weithredu ar argymhellion Adolygiadau o Laddiadau Domestig a chynlluniau gweithredu er mwyn dysgu gwersi ac atal marwolaethau yn y dyfodol yn well.

Plant a Phobl Ifanc

Cydnabu Deddf Cam-drin Domestig 2021 blant fel dioddefwyr yn eu rhinwedd eu hunain am y tro cyntaf. Roedd hwn yn gam hollbwysig ymlaen ond, serch hynny, dim ond 29 y cant o ddioddefwyr a goroeswyr a ddywedodd eu bod yn gallu cael y cymorth arbenigol roedd ei eisiau arnynt ar gyfer eu plant. Felly, byddaf yn gweithio er mwyn deall yn well sut y dylid cefnogi plant y mae cam-drin domestig yn effeithio arnynt a byddaf yn cyhoeddi argymhellion ar sut i wella'r ymateb hwn.

Cyfiawnder Troseddol

Er y gall yr ymateb i gam-drin domestig fynd gryn dipyn ymhellach na'r System Cyfiawnder Troseddol ac er bod yn rhaid iddo wneud hynny, mae'n dal i fod yn rhan hanfodol o'r darlun ac mae ymateb gwael gan asiantaethau cyfiawnder troseddol yn broblem gyffredin a godir gyda ni gan oroeswyr. Rydym wedi bod yn pryderu ynghylch y lleihad sylweddol yn nifer y canlyniadau cyfiawnder troseddol ers 2016, er bod mwy o droseddau sy'n ymwneud â cham-drin domestig wedi'u cofnodi gan yr heddlu.

Dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi gweld nifer o adolygiadau o bwys yn cael eu lansio mewn perthynas â'r ffordd yr ymdrinnir â Thrais yn erbyn Menywod a Merched o fewn heddluoedd. Mae hyn yn cynnwys cyhoeddi adolygiad y Farwnes Casey am ymddygiad yr Heddlu Metropolitanaidd, a dynnodd sylw at fethiannau brawychus mewn perthynas â'r ymchwiliad i honiadau o gam-drin domestig a'r cymorth a roddwyd i ddioddefwyr a goroeswyr, o fewn cyd-destun ehangach o hiliaeth sefydliadol a chasineb at fenywod.

Byddaf felly yn sicrhau bod y Swyddfa yn gweithio gyda phartneriaid i ddatblygu argymhellion a fydd yn sicrhau ymateb mwy effeithiol gan y system cyfiawnder troseddol i gam-drin domestig, er mwyn cefnogi dioddefwyr yn well a dod â chyflawnwyr o flaen eu gwell. Bydd hyn yn flaenoriaeth ganolog yng ngwaith fy nhîm dros y flwyddyn i ddod.

Sut rydym yn gweithio

Rôl y Comisiynydd Cam-drin Domestig

Sefydlwyd Swydd y Comisiynydd Cam-drin Domestig gan Ddeddf Cam-drin Domestig 2021 er mwyn rhoi arweiniad cyhoeddus ar faterion sy'n ymwneud â cham-drin domestig, chwarae rôl allweddol wrth geisio goruchwylio a monitro'r ffordd y caiff gwasanaethau cam-drin domestig eu darparu yng Nghymru a Lloegr a hyrwyddo arferion gorau, gan gynnwys mewn gwaith amlasiantaethol.[6] Fy rôl yw annog arferion da wrth atal cam-drin domestig; adnabod dioddefwyr a goroeswyr, a chyflawnwyr cam-drin domestig, yn ogystal â phlant y mae cam-drin domestig yn effeithio arnynt; a gwella'r diogelwch a'r cymorth a roddir gan asiantaethau a'r llywodraeth i bobl y mae cam-drin domestig yn effeithio arnynt.

Mae fy sefyllfa unigryw yn fy ngalluogi i gydweithio â phob rhan o'r Llywodraeth ac asiantaethau statudol i wella eu hymateb i ddioddefwyr a goroeswyr

Mae'r Ddeddf yn rhoi set unigryw o bwerau i mi a fydd yn fy ngalluogi i geisio gwybodaeth ac yna ddwyn asiantaethau i gyfrif am eu hymateb i gam-drin domestig. Gallaf ofyn am wybodaeth, yn ogystal â mynnu bod unrhyw gorff cyhoeddus yn ymateb i'm hargymhellion yn gyhoeddus o fewn 56 diwrnod.

Nodir fy rôl a'm pwerau fel y Comisiynydd yn llawn yn Adran 2 o'r Ddeddf Cam-drin Domestig (2021). Nodir y rhain yn llawn yn Atodiad 1.

Ymgysylltu â goroeswyr

Fel Comisiynydd, rwy'n chwarae rôl allweddol wrth godi lleisiau dioddefwyr a goroeswyr cam-drin domestig a gweithio gyda nhw i gyflwyno'r achos dros newid i lywodraeth leol a chenedlaethol. Mae lleisiau goroeswyr wrth wraidd cenhadaeth fy nhîm. Mae timau ymchwil, polisi a chyfathrebu oll yn ymgysylltu â phrofiad bywyd goroeswyr yng ngwaith y swyddfa drwy gyfarfodydd bord gron, grwpiau ffocws, sesiynau un i un a holiaduron â charfanau ehangach. Mae'r ffaith bod y tîm yn datblygu cydberthnasau â goroeswyr sy'n ymgysylltu ac, yn fwy diweddar, y broses o recriwtio ar gyfer rôl arbenigol, sef yr arweinydd ymgysylltu â phrofiad bywyd, yn sicrhau y caiff llais gwirioneddol y rheini sydd â phrofiad bywyd ei ystyried ac y bydd yn cael ei ystyried bob cam o'r ffordd.

Ym mis Tachwedd 2022, cyhoeddais "Clytwaith o Ddarpariaeth" a oedd yn cynnwys lleisiau dros 4000 o oroeswyr a gymerodd ran yn yr alwad i ymgysylltu. Cydnabu'r tîm ymchwil fod tuedd i rai carfanau beidio â chael eu cynrychioli'n ddigonol pan ddaw'r galwadau hynny drwy wefannau a'r cyfryngau cymdeithasol, felly trefnwyd gwaith ymgysylltu penodol ac wedi'i dargedu gyda chyfarfodydd bord gron hefyd. Cyflawnwyd hyn gyda chymorth sefydliadau yn y sector, er mwyn cyrraedd goroeswyr o gymunedau Du ac wedi'u lleiafrifoli, goroeswyr byddar ac anabl, a goroeswyr ag anawsterau dysgu. Cwblhawyd a chofnodwyd gwaith dadansoddi a chanfyddiadau'r arolwg hwnnw ochr yn ochr â'r broses o gasglu data am ddarparu gwasanaethau. Ymgorfforwyd lleisiau'r cyfranogwyr drwy'r adroddiad. Yn bwysig, aeth yr ymchwilwyr yn ôl at y grwpiau i roi adborth iddynt ar ganfyddiadau allweddol

---

[6] Y Swyddfa Gartref (2022) Cam-drin Domestig: Canllawiau Statudol tud. 128

yr adroddiad a'r ffordd roedd y swyddfa yn defnyddio'r adroddiad i ddylanwadu ar newid.

Mae fy swyddfa yn cael gohebiaeth gan gannoedd o oroeswyr drwy'r flwyddyn, ac er na chaniateir i'r swyddfa ymgysylltu ag achosion unigol, mae goroeswyr yn dewis rhannu eu straeon; yr heriau a'r rhwystredigaethau sy'n gysylltiedig â'r systemau presennol sy'n eu methu'n llwyr yn aml. Gall y rhain fod yn anodd tu hwnt i'w darllen, gan fod goroeswyr yn ysgrifennu i'm swyddfa ar ôl iddynt ystyried pob ffordd arall o ddiogelu eu hunain a'u teuluoedd.

Rhwng 20 Mai 2020 ac 31 Mawrth 2023 roedd y swyddfa wedi derbyn 665 o ddarnau o ohebiaeth, y daeth y mwyafrif helaeth ohonynt yn uniongyrchol oddi wrth ddioddefwyr a goroeswyr. O waith dadansoddi rhagarweiniol, un o'r themâu mwyaf cyffredin a godwyd oedd profiad y dioddefwyr a'r goroeswyr o fewn system y Llys Teulu a sut y gellir gweinyddu cosbau am gamdriniaeth bellach drwy ddulliau cyfreithiol. Mae ymchwilwyr yn y swyddfa wrthi yn rhoi dull ar waith i ddadansoddi'r ohebiaeth hon yn systematig er mwyn nodi themâu a chanfyddiadau allweddol a safbwynt meintiol ac ansoddol.

Mae ymgysylltu â goroeswyr yn hollbwysig i'n swyddfa, yn ogystal â'r rheini sy'n comisiynu ac yn darparu gwasanaethau i ddioddefwyr a goroeswyr. Ac eto, mae potensial i bobl sy’n ystyried yr hyn sy’n digwydd yn genedlaethol ac sy’n ceisio creu rhwydwaith o oroeswyr i rannu arferion da mewn perthynas â gwaith ymgysylltu ystyrlon a meithrin hyder ar y cyd wrth gefnogi camau i hyrwyddo lleisiau goroeswyr ar bob lefel o ddylanwadu.

Mae gwybodaeth helaeth am brofiadau dioddefwyr a goroeswyr yn diogelu annibyniaeth fy rôl ac yn sicrhau bod y tîm yn parhau i ganolbwyntio ar y blaenoriaethau cywir. Mae hefyd yn golygu mabwysiadu dull seiliedig ar ryw o ymdrin â cham-drin domestig, gan gydnabod ei fod yn drosedd sy'n cael effaith anghymesur ar fenywod a merched a'i fod yn fath o Drais yn Erbyn Menywod a Merched. Rydym hefyd yn deall bod mabwysiadu dull gweithredu seiliedig ar ryw ar gyfer pob dioddefwr a goroeswr yn hanfodol, gan y bydd rhyw yn effeithio ar brofiad pob unigolyn o gamdriniaeth a'i ymdrechion i geisio cymorth. Mae dwyn cyflawnwyr i gyfrif hefyd yn elfen bwysig o hyn; a sicrhau y deuir â'r cyflawnwyr o flaen eu gwell a'u bod hefyd yn cael cymorth i newid eu hymddygiad, gan atal achosion o gam-drin yn y dyfodol.

Bwrdd Cynghori

Mae Deddf Cam-drin Domestig 2021 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiynydd sefydlu Bwrdd Cynghori yn cynnwys hyd at 10 aelod sy'n cynrychioli amrywiaeth o ddiddordebau a meysydd arbenigedd. Rwyf wedi penodi'r unigolion canlynol i fod yn aelodau o'r Bwrdd Cynghori, er mwyn iddynt roi cyngor i mi ar fy nghyfeiriad strategol a'r ffordd orau o gyflawni fy rôl fel y'i nodir mewn deddfwriaeth. Mae'r sefydliadau aelodaeth (Imkaan, Ffederasiwn Cymorth i Ferched Lloegr a Cymorth i Ferched Cymru) hefyd wedi cael gwahoddiad i ddod â sefydliad aelodaeth gyda nhw i bob cyfarfod o'r Bwrdd Cynghori er mwyn cyflwyno persbectif rheng flaen i'r Bwrdd.

Aelodaeth

- Dirprwy Brif Gwnstabl Maggie Blyth, Arweinydd Cyngor Prif Swyddogion yr Heddlu ar Drais yn Erbyn Menywod a Merched
- Mrs Ustus Knowles, Barnwr Llys Teulu Arweiniol ar gyfer Cam-drin Domestig
- Louise Gittins, Cadeirydd Bwrdd Plant a Phobl Ifanc y Gymdeithas Llywodraeth Leol
- Catherine Hinwood, Dirprwy Gyfarwyddwr, Tîm Iechyd a Chyfiawnder GIG Lloegr
- Baljit Banga, Cyfarwyddwr Gweithredol IMKAAN
- Farah Nazeer, Prif Swyddog Gweithredol Ffederasiwn Cymorth i Ferched Lloegr
- Sara Kirkpatrick, Prif Swyddog Gweithredol Cymorth i Ferched Cymru
- Ippo Panteloudakis, Pennaeth Gwasanaethau, Respect
- David Challen, Ymgyrchydd ym maes Cam-drin Domestig
- Yr Athro Liz Kelly, Uned Astudiaethau Cam-drin Plant a Menywod, Prifysgol Fetropolitan Llundain

Gweithio gyda'r sector cam-drin domestig arbenigol, partneriaid lleol a llywodraeth genedlaethol

Mae fy Swyddfa yn ymdrechu i fod yn gydweithredol ac yn ymarferol yn y gwaith y mae'n ei wneud. Rydym yn gweithio'n agos ac yn gydweithredol gyda'r sector cam-drin domestig arbenigol, gyda rhanddeiliaid mewn llywodraeth leol a chenedlaethol, gyda seneddwyr, gweinidogion Llywodraeth Cymru ac, fel yr amlinellwyd uchod, gyda'r rheini sy'n dioddef cam-drin domestig, er mwyn sicrhau newid.

Bob mis, rwy'n cynnal cyfarfod rhithwir sy'n dwyn ynghyd sefydliadau cam-drin domestig arbenigol, gweision sifil o amrywiaeth o adrannau llywodraeth ganolog, cynrychiolwyr llywodraeth leol a chynrychiolwyr o asiantaethau cyfiawnder allweddol, gan gynnwys Cyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu. Mae gan y cyfarfodydd hyn swyddogaeth hanfodol o ran rhannu gwybodaeth rhwng y rhanddeiliaid allweddol hyn a helpu i lywio gwaith fy swyddfa.

Fel Comisiynydd, rwy'n gwerthfawrogi cyfleoedd i ymgysylltu ag Ysgrifenyddion Gwladol, megis yr Ysgrifennydd Cartref a'r Ysgrifennydd Addysg, yn ogystal â chael fy ngwahodd i fod yn rhan o'r Grŵp Rhyngweinidogol ar Drais yn Erbyn Menywod a Merched. Rwy'n elwa ar gyfleoedd rheolaidd i ymgysylltu â'r Gweinidog Diogelu, y Gweinidog Dioddefwyr a'r Gweinidog Tai a Digartrefedd. Rwyf hefyd yn cadeirio'r grŵp llywio Arbenigwyr Cenedlaethol ar lety diogel ar y cyd â'r Gweinidog Tai a Digartrefedd er mwyn sicrhau y caiff Rhan 4 o Ddeddf Cam-drin Domestig 2021 ei rhoi ar waith yn llwyddiannus ac yn effeithiol. Rwyf hefyd yn ymgysylltu'n rheolaidd ag uwch-weision sifil o amrywiaeth o adrannau'r llywodraeth, gan gynnwys y Swyddfa Gartref, yr Adran Ffyniant Bro, Tai a Chymunedau, yr Adran Addysg, yr Adran Gwaith a Phensiynau a'r Weinyddiaeth Gyfiawnder. Mae darparu'r cyfarfod i gyfarwyddwyr Whitehall yn fy ngalluogi i godi heriau a materion strategol ac ymateb

iddynt, ac mae cyfarfodydd un i un gyda Rhif 10 bob chwarter wedi sicrhau y caiff lleisiau dioddefwyr a goroeswyr eu clywed ar lefel uchaf y llywodraeth.

Rwy'n cynnull Grŵp Cyfeirio Strategol bach o arweinwyr o amrywiaeth o sectorau, yn chwarterol, er mwyn ysgogi syniadau, datblygu cydberthnasau traws-sector, a meithrin arweinyddiaeth mewn perthynas ag ymatebion i gyflawnwyr cam-drin domestig. Rwyf hefyd yn cadeirio grŵp llywio mewn perthynas â rhoi'r drosedd newydd, tagu nad yw'n angheuol, ar waith a gyflwynwyd gan Ddeddf Cam-drin Domestig 2021.

Rwy'n ymgysylltu'n rheolaidd ag arweinwyr perthnasol yn y System Cyfiawnder Troseddol, gan gynnwys Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddu, Arolygiaeth Cwnstabliaeth a Gwasanaethau Tân ac Achub Ei Fawrhydi a'r Coleg Plismona, yn ogystal ag arweinydd Cyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu ar gyfer trais yn erbyn menywod a merched, Maggie Blyth, a'r arweinydd ar gyfer cam-drin domestig, Louisa Rolfe. Mae'r gwaith ymgysylltu hwn wedi bod yn hanfodol er mwyn datblygu trais yn erbyn menywod i fod yn ofyniad plismona strategol yn ogystal â gwella ymateb yr heddlu i gam-drin domestig. Rwy'n bwriadu gweithio'n agos gyda nhw i ymateb i gyflawnwyr cam-drin domestig o fewn yr heddlu ac i wella'r ymateb plismona yn ystod y flwyddyn sydd i ddod. Cynhaliais gyfarfodydd bord gron gyda swyddogion yr Heddlu Metropolitanaidd yng ngoleuni Adolygiad y Farwnes Casey, gan fwydo'r canfyddiadau yn ôl i Gomisiynydd yr Heddlu Metropolitanaidd yn uniongyrchol, ynghyd ag argymhellion ynghylch sut y gallai'r ymateb i gam-drin domestig fod mor uchelgeisiol ac effeithiol â phosibl.

Ochr yn ochr â gwaith ymgysylltu â'r Heddlu, rwy'n cyfarfod yn rheolaidd â thîm y Cyfarwyddwr Erlyniadau Cyhoeddus i ddylanwadu ar Wasanaeth Erlyn y Goron er mwyn blaenoriaethu cam-drin domestig a chynyddu cyfraddau erlyn ac euogfarnu. Yn ogystal, rwy'n ymgysylltu'n rheolaidd â'r Prif Swyddog Prawf ac rwyf wedi cynnal digwyddiadau gyda swyddogion prawf a swyddogion cysylltu â dioddefwyr (yn ogystal ag arsylwi ar swyddogaethau parôl), gan ganolbwyntio'n benodol ar wella'r profiad i ddioddefwyr a goroeswyr pan fydd eu cyflawnwyr yn cael eu rhyddhau ar brawf, yn ogystal â gweithdrefnau gwell i reoli troseddwyr.

Mae'r Bil Diogelwch Ar-lein yn cynnig cyfle unigryw a hanfodol i fynd i'r afael â throseddau cam-drin domestig a thrais yn erbyn menywod a merched sy'n digwydd yn y gofod digidol. Rwy'n falch iawn bod y llywodraeth wedi fy rhestru ymhlith ymgyngoreion statudol y Bil, ac mae camau cadarnhaol wedi'u cymryd i gydnabod ymddygiad rheolaethol neu orfodaethol fel trosedd flaenoriaeth. Fodd bynnag, ar hyn o bryd nid yw'r Bil yn llwyddo i ymdrin â dyletswyddau gofal mewn perthynas ag atal cam-drin domestig a thrais yn erbyn menywod a merched mewn ffordd gyfannol a hollgynhwysfawr, sy'n golygu bod perygl na chaiff amcan y llywodraeth, sef gwneud defnyddwyr yn fwy diogel, ei gyflawni. Rwy'n cefnogi'r ymgyrch i gynnwys cod ymarfer ar gyfer trais yn erbyn menywod a merched yn y Bil. Rwy'n falch iawn bod y llywodraeth wedi fy nodi'n ymgynghorai statudol drwy Ddiwygiad 98A i'r Bil Diogelwch Ar-lein, ynghyd â'r Comisiynydd Plant a'r Comisiynydd Dioddefwyr a Thystion. Mae hyn yn golygu y bydd angen i Ofcom ymgynghori â ni wrth baratoi cod

ymarfer drafft, neu ddiwygio cod ymarfer o dan gymal 36. Rwy'n edrych ymlaen at weithio'n agos gydag Ofcom wrth iddo ddatblygu'r codau.

Roeddwn yn falch o gael gwahoddiad i ystod o bwyllgorau dethol i gefnogi'r senedd i graffu ar waith y llywodraeth ar gyfer dioddefwyr a goroeswyr cam-drin domestig. Roedd hyn yn cynnwys bod yn rhan o waith craffu cyn y broses ddeddfu gyda'r Pwyllgor Dethol ar Gyfiawnder mewn perthynas â'r Bil Dioddefwyr a Charcharorion, gwaith y Pwyllgor Dethol ar Fenywod a Chydraddoldeb mewn perthynas â cham-drin 'ar sail anrhydedd' fel y'i gelwir; a'r Pwyllgor Dethol ar Faterion Cartref ar gyfer ei ymchwiliad i flaenoriaethau plismona, yn ogystal â'i sesiwn ar oroeswyr mudol cam-drin domestig.

Rwyf wedi gweithio'n agos gyda'r Rhaglen Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol o fewn GIG Lloegr er mwyn cydlynu blaenoriaethau a sicrhau bod gwaith i flaenoriaethu cam-drin domestig fel mater iechyd y cyhoedd yn gydweithredol. Roedd hyn yn cynnwys taith ar y cyd i Gaerwysg yng ngwanwyn 2023 i siarad ag arweinwyr y GIG yn Nyfnaint a gwasanaethau cam-drin domestig ledled Dyfnaint, Plymouth a Torbay er mwyn deall eu model arferion gorau ar gyfer ymgorffori ymateb i gam-drin domestig ym mhob rhan o'r system gofal iechyd.

Drwy'r swyddogaeth Ymchwil, rwyf i a fy nhîm yn aelodau o sawl bwrdd cynghori ar gyfer ymchwil, sy'n cynnwys y consortiwm VISION, Bwrdd Cynghori CADA, y Grŵp Cynghori Arbenigol ar gyfer Ailystyried Cam-drin Domestig ym maes Amddiffyn Plant, Bwrdd Cynghori'r Adran Ffyniant Bro, Tai a Chymunedau ar gyfer Gwerthuso Adran 4, Arolwg Boddhad Dioddefwyr y Swyddfa Gartref a'r rhwydwaith ymchwil ar gyfer trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol yng Nghymru.

Rwyf hefyd yn ymgysylltu y tu hwnt i Gymru a Lloegr er mwyn nodi arferion a pholisi ehangach a dysgu ohonynt. Mae hyn wedi cynnwys ymweld â'r Foyle Family Justice Centre yng Ngogledd Iwerddon sy'n darparu 'canolfan un stop' o raglenni a gwasanaethau wedi'u cydleoli, megis llety brys, gwasanaethau'r heddlu, ystafell i sicrhau'r dystiolaeth orau, a darpariaeth cwnsela a therapi a lle i gynnal sesiynau. Rwyf hefyd yn ymgysylltu â'm swyddogion cyfatebol perthnasol yng Ngogledd Iwerddon, megis Comisiynydd Dioddefwyr Gogledd Iwerddon a Chomisiwn Hawliau Dynol Gogledd Iwerddon. Yn ogystal, rwyf wedi troi at Unol Daleithiau America i ddysgu o ddatblygiadau diweddar i ymarfer y National Council of Juvenile and Family Court Judges er mwyn llywio datblygiad fy ngwaith dadansoddi a'r argymhellion rwyf wedi'u gwneud i'r Weinyddiaeth Gyfiawnder a'r System Cyfiawnder Teuluol yng Nghymru a Lloegr.

Credaf fod yn rhaid i bartneriaethau lleol a sefydliadau arbenigol sy'n gweithio i gefnogi dioddefwyr a goroeswyr fod wrth wraidd ein hymateb i gam-drin domestig. O fewn y Swyddfa, mae gennym dîm Ymarfer a Phartneriaethau, sy'n gweithredu fel 'llygaid a chlustiau'r' tîm ar lefel leol. O fewn y tîm, mae gennym Arweinwyr Daearyddol sy'n nodi arferion gorau a heriau allweddol o fewn ardaloedd lleol ac yn helpu i rannu'r hyn a ddysgir â phartneriaid lleol. Dros y flwyddyn ddiwethaf, rwyf wedi cynnal rhaglen helaeth o ymweliadau â phartneriaid lleol. Mae'r ymweliadau hyn yn arbennig o ddefnyddiol i waith y swyddfa er mwyn datblygu gwybodaeth am ymarfer, gan gynnwys meysydd o arferion da, yn ogystal â heriau, sy'n llywio ein

gwaith polisi ac ymchwil ehangach. Isod ceir enghreifftiau o rai o'r ymweliadau a gynhaliwyd yn ystod y flwyddyn ddiwethaf:

Manceinion, Ebrill 2022

Roedd yn bleser gennyf ymweld â lloches i fenywod nad oes ganddynt hawl i gyllid cyhoeddus a chlywed am eu rhwystrau wrth geisio cael cymorth, a chyfarfod â'r tîm yn Pankhurst Trust hefyd. Cafwyd cyfarfod ag Awdurdod Cyfun Manceinion Fwyaf yn dilyn cyhoeddi ei strategaeth ar gyfer trais ar sail rhywedd, ac amlinellwyd rhai o elfennau allweddol dull gweithredu'r ardal ar gyfer mynd i'r afael â cham-drin domestig a thrais yn erbyn menywod a merched. Roedd hefyd yn ddiddorol clywed am broses comisiynu ar y cyd a chyllid a gydgasglwyd ar gyfer partneriaeth o sefydliadau a gomisiynwyd gan Gyngor Salford mewn model darparwr arweiniol.

Northumbria, Hydref 2022

Clywais am brosiect *We Find A Way* arloesol a ddarperir gan Wearside Women in Need, a sefydlwyd i gefnogi teulu a ffrindiau pobl sy'n dioddef cam-drin domestig, drwy waith ymgysylltu cymunedol a llinell gymorth. Amlygodd ymweliad ag Acorns egwyddorion pwysig defnyddio dull gweithredu a lywir gan drawma wrth weithio gyda phlant y mae cam-drin domestig yn effeithio arnynt a sut i'w cefnogi mewn dull gweithredu a gaiff ei arwain gan anghenion a'i ysgogi gan ddewis. Clywais am ddull strategol cryf o ymdrin â chyflawnwyr y mae'r Uned Lleihau Troseddau a Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu yn ei ddefnyddio, a chyfarfûm ag arweinwyr cam-drin domestig yr Awdurdod Lleol i glywed am yr heriau a'r cyfleoedd sy'n gysylltiedig â gweithio mewn partneriaeth ledled y rhanbarth.

Cymru a Bryste, Tachwedd 2023

Treuliais bedwar diwrnod yn ymweld â Gogledd Cymru, De Cymru, Gwent a Bryste, gan gyfarfod ag amrywiaeth eang o bartneriaid sy'n ymwneud ag ymdrin â cham-drin domestig. Roedd y rhain yn cynnwys Cynllun Peilot Braenaru'r Weinyddiaeth Gyfiawnder ar gyfer y Llysoedd Teulu yn Wrecsam, nifer o wasanaethau cam-drin domestig arbenigol, gan gynnwys sefydliadau ‘Gan a Thros’, timau ymyriadau i gyflawnwyr, gwasanaeth trais rhywiol, a rhaglen addysg a ariennir gan Lywodraeth Cymru. Roedd llawer o'r cyfarfodydd yn cynnwys y cyfle i gwrdd â goroeswyr a chlywed am eu profiadau. Cyfarfûm ag Arweinwyr cenedlaethol Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol Cymru, ynghyd â Heddlu De Cymru, Heddlu Gwent a thimau o fewn Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu. Fel rhan o'r ymweliad â Bryste, cefais y cyfle i ymweld â lloches i fenywod sy'n wynebu anfanteision lluosog a fforwm goroeswyr y cyngor. Ymwelais â'r Nelson Trust yng Nghaerloyw i drafod y gwaith therapiwtig ac adsefydlu y mae'n ei wneud gyda throseddwyr benywaidd sydd hefyd wedi dioddef cam-drin domestig, yn ogystal ag ymweld â CEF Eastwood Park i weld y gwaith sy'n cael ei wneud o fewn carchardai. Cefais y cyfle i siarad yng Nghynhadledd Bregusrwydd a Chamfanteisio Gogledd Cymru ym mis Tachwedd hefyd.

Ein tîm

Rwy'n cael fy nghefnogi gan dîm o weision sifil, a gyflogir gan y Swyddfa Gartref ond a benodwyd gennyf i ac sy'n gweithredu o dan fy nghyfarwyddyd annibynnol; ond

sy'n rhwym wrth god y gwasanaeth sifil a thelerau ac amodau'r gwasanaeth sifil. O fis Mawrth 2023, mae gan y Swyddfa dîm yn cynnwys cyfanswm o 21.2 o aelodau o staff cyfwerth ag amser llawn, wedi'u rhannu'n bedwar tîm fel a ganlyn.

Polisi – 5.5 aelod o staff cyfwerth ag amser llawn

Mae'r tîm polisi yn gweithio'n agos gyda llunwyr polisi ym mhob rhan o'r Llywodraeth ac yn y Senedd i ddatblygu polisi a dylanwadu ar brosesau llunio polisi yn genedlaethol. Gan geisio cyngor arbenigol a thystiolaeth o arferion lleol a gwaith ymchwil a gan ddioddefwyr a goroeswyr, mae'r tîm yn gweithio i ddylanwadu ar newid mewn polisi, a hynny drwy ddeddfwriaeth, canllawiau a chyllid.

Ymarfer a Phartneriaethau – 4.2 aelod o staff cyfwerth ag amser llawn

Mae'r tîm ymarfer a phartneriaethau yn sicrhau bod y gwaith yn seiliedig ar realiti'r ymateb i gam-drin domestig yn lleol, ar draws partneriaid statudol a phartneriaid yn y sector cam-drin domestig. Mae'r tîm yn gweithredu fel 'llygaid a chlustiau'r' swyddfa yn lleol; gan weithredu fel dolen adborth rhwng arferion lleol a pholisi cenedlaethol a chyflawni gofyniad statudol y Comisiynydd i rannu arferion gorau.

Mecanwaith Goruchwylio Lladdiadau a Hunanladdiadau Domestig – 2 aelod o staff cyfwerth ag amser llawn

Yn y tîm ymarfer a phartneriaethau, rydym wedi sefydlu Mecanwaith Goruchwylio Lladdiadau a Hunanladdiadau Domestig, sy'n ymrwymiad allweddol yn y Cynllun Cam-drin Domestig. Mae'r tîm bach hwn yn cefnogi'r gwaith o gyflawni argymhellion Adolygiadau o Laddiadau Domestig a chynlluniau gweithredu, yn lleol ac yn genedlaethol, drwy fonitro'r ffordd y cânt eu rhoi ar waith a dwyn themâu allweddol ynghyd er mwn dysgu gwersi ac atal marwolaethau yn y dyfodol.

Ymchwil – 2.5 aelod o staff cyfwerth ag amser llawn

Mae'r tîm ymchwil yn sicrhau bod y gwaith yn seiliedig ar dystiolaeth gadarn, gan weithio'n agos gydag ymchwilwyr o bob rhan o'r byd academaidd, arolygiaethau a'r sector cam-drin domestig arbenigol. Maent yn gwneud ymchwil sylfaenol, yn ogystal â gwneud y defnydd gorau o ddata a thystiolaeth bresennol er mwyn meithrin ein dealltwriaeth o gam-drin domestig a'r ymateb statudol, gan gefnogi fy rôl i ddwyn Llywodraeth leol a chenedlaethol i gyfrif.

Mecanwaith Monitro Llysoedd Teulu – 2 aelod o staff cyfwerth ag amser llawn.

Yn y tîm ymchwil, mae tîm bach a arweinir gan bartner academaidd a fydd yn arwain y gwaith hwn i dreialu Mecanwaith Monitro Llysoedd Teulu, sef un o ymrwymiadau allweddol adroddiad Panel Niwed Llysoedd Teulu y Weinyddiaeth Gyfiawnder, a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2020. Mae'r tîm yn treialu'r cynllun mewn 3 ardal llysoedd i fonitro canlyniadau allweddol ar gyfer achosion o gam-drin domestig yn y llys teulu er mwyn nodi problemau a gwella ymatebion i gam-drin domestig.

Cyfathrebu ac Ymgysylltu – 3 aelod o staff cyfwerth ag amser llawn

Mae'r tîm cyfathrebu ac ymgysylltu yn fy nghefnogi yn fy ngwaith ymgysylltu â'r cyhoedd, gan gynnwys drwy weithio gyda'r cyfryngau cenedlaethol a lleol,

cysylltiadau strategol a chodi ymwybyddiaeth o gam-drin domestig. Mae'r tîm hefyd yn cynnwys Arweinydd Ymgysylltu â Phrofiadau Bywyd amser llawn, er mwyn sicrhau bod y gwaith yn seiliedig ar leisiau dioddefwyr a goroeswyr a helpu i ddwyn Llywodraeth leol a chenedlaethol ac asiantaethau i gyfrif.

Cymorth rheoli a swyddfa

Mae gennyf 1 Pennaeth Staff amser llawn i oruchwylio tîm y staff ac 1 Cynorthwyydd Personol a Rheolwr Swyddfa amser llawn.

Cyllideb a Gwariant 2022/23

	Cyllideb	Gwirioneddol	Alldro
2022/23			
Cyflogau	994,373	1,043,028	48,655
Costau Heb fod yn Gyflogau	261,000	318,159	57,159
Gros	**1,255,373**	**1,361,187**	**105,814**
	Cyllideb	**Gwirioneddol**	**Alldro**
Dadansoddiad o'r Costau Heb fod yn Gyflogau	261,000		
TG a Thelathrebu		6,785	
Costau Teithio a Chostau Eraill Staff		27,493	
Cynadleddau		120,950	
Ymgynghoriaeth		88,743	
Gwariant Arall		74,188	
Gros	**261,000**	**318,159**	**57,159**

Atodiad 1
Adran 2 o Ddeddf Cam-drin Domestig 2021

Appointment of Commissioner

(1) The Secretary of State must appoint a person as the Domestic Abuse Commissioner (“the Commissioner”).

(2) The Commissioner is to hold and vacate office in accordance with the terms and conditions of the Commissioner’s appointment.

(3) The Commissioner is not to be regarded as the servant or agent of the Crown or as enjoying any status, immunity or privilege of the Crown.

Funding

(1) The Secretary of State may make payments to the Commissioner out of money provided by Parliament for the purpose of enabling the Commissioner to meet expenditure incurred in the exercise of the Commissioner's functions.

(2) Payments are to be made at such times, and subject to any such conditions, as the Secretary of State considers appropriate.

(3) The Secretary of State may pay, or make provision for paying, to or in respect of the Commissioner—

(a) remuneration;

(b) allowances;

(c) sums by way of or in respect of pensions.

Staff etc

(1) The Secretary of State must provide the Commissioner with—

(a) such staff, and

(b) such accommodation, equipment and other facilities,

as the Secretary of State considers necessary for the carrying out of the Commissioner's functions.

(2) Before providing any staff, the Secretary of State must—

(a) consult the Commissioner, and

(b) obtain the Commissioner's approval as to the persons to be provided as staff.

(3) The Secretary of State must consult the Commissioner before providing any accommodation, equipment or other facilities.

Functions of Commissioner

7 General functions of Commissioner

(1) The Commissioner must encourage good practice in—

(a) the prevention of domestic abuse;

(b) the prevention, detection, investigation and prosecution of offences involving domestic abuse;

(c) the identification of—

(i) people who carry out domestic abuse;

(ii) victims of domestic abuse;

(iii) children affected by domestic abuse;

(d) the provision of protection and support to people affected by domestic abuse.

(2) The things that the Commissioner may do in pursuance of the general duty under subsection (1) include—

(a) assessing, monitoring, and publishing information about, the provision of services to people affected by domestic abuse;

(b) making recommendations to any public authority about the exercise of its functions;

(c) undertaking or supporting (financially or otherwise) the carrying out of research;

(d) providing information, education or training;

(e) taking other steps to increase public awareness of domestic abuse;

(f) consulting public authorities, voluntary organisations and other persons;

(g) co-operating with, or working jointly with, public authorities, voluntary organisations and other persons, whether in England and Wales or outside the United Kingdom.

(3) Subject to subsection (4), the Commissioner may not do anything in pursuance of the general duty under subsection (1) that—

(a) relates to a devolved Welsh authority, or

(b) otherwise relates to Welsh devolved matters.

(4) Subsection (3) does not prevent the Commissioner from—

(a) doing anything falling within subsection (2)(c), (d) or (e), to the extent that the thing done does not relate to Welsh devolved matters;

(b) doing anything falling within subsection (2)(f) or (g);

(c) disclosing information to a devolved Welsh authority, or information which relates to Welsh devolved matters, under section 18.

(5) For the purposes of this section something relates to Welsh devolved matters so far as it relates to—

(a) any matter provision about which would be within the legislative competence of Senedd Cymru if it were contained in an Act of Senedd Cymru, or

(b) (so far as it is not within paragraph (a)), any matter functions with respect to which are exercisable by the Welsh Ministers, the First Minister for Wales, the Counsel General to the Welsh Government or the Senedd Commission.

(6) In this section—

- "devolved Welsh authority" has the meaning given by section 157A of the Government of Wales Act 2006;
- "public authority" means any public authority within the meaning of section 6 of the Human Rights Act 1998, other than a court or tribunal.

8 Reports

(1) The Commissioner may report to the Secretary of State on any matter relating to domestic abuse.

(2) The Commissioner must publish every report made under this section.

(3) Before publishing a report under this section, the Commissioner must send a draft of the report to the Secretary of State.

(4) The Secretary of State may direct the Commissioner to omit material from any report under this section before publication if the Secretary of State thinks the publication of that material—

(a) might jeopardise the safety of any person, or

(b) might prejudice the investigation or prosecution of an offence.

(5) The Secretary of State must consult the Commissioner before making any direction under subsection (4).

(6) The Commissioner must arrange for a copy of any report published under this section to be laid before Parliament.

9 Advice and assistance

(1) The Commissioner may provide the Secretary of State with any advice or assistance that the Secretary of State may request.

(2) The Commissioner may, at the request of any other person, provide the person with advice or assistance relating to the exercise of any of the person's functions, or the carrying out of any activities by the person, in relation to people affected by domestic abuse.

(3) The Commissioner may charge a person for providing the person with advice or assistance under subsection (2).

(4) The Commissioner must publish any advice given to a person under subsection (2).

(5) Before publishing any advice given under this section, the Commissioner must send a draft of what is proposed to be published to the Secretary of State.

(6) The Secretary of State may direct the Commissioner to omit anything contained in the advice before publication if the Secretary of State thinks the publication of that material—

(a) might jeopardise the safety of any person, or

(b) might prejudice the investigation or prosecution of an offence.

(7) The Secretary of State must consult the Commissioner before making any direction under subsection (6).

10 Incidental powers

(1) The Commissioner may do anything which the Commissioner considers will facilitate, or is incidental or conducive to, the carrying out of the Commissioner's functions.

(2) But the Commissioner may not borrow money.

Framework document

11 Framework document

(1) The Secretary of State must issue a document (a "framework document") that deals with matters relating to the Commissioner.

(2) The matters that may be dealt with by a framework document include (among other things)—

(a) matters relating to governance, funding and staffing;

(b) matters relating to the exercise of functions of the Commissioner;

(c) matters relating to scrutiny of the Commissioner's activities by Parliament or by Senedd Cymru.

(3) The Commissioner must have regard to the framework document when exercising any of the Commissioner's functions.

(4) The Secretary of State must have regard to the framework document when exercising any functions in relation to the Commissioner.

(5) The Secretary of State—

(a) must keep the framework document under review, and

(b) may issue a revised framework document.

(6) The Secretary of State—

(a) must consult the Commissioner in preparing or revising a framework document, and

(b) may not issue a framework document without the agreement of the Commissioner.

(7) The Secretary of State must consult the Welsh Ministers before issuing—

(a) the first framework document under this section, or

(b) any other framework document which is, in the opinion of the Secretary of State, significantly different from the framework document it replaces.

(8) The Secretary of State must—

(a) arrange for any framework document issued under this section to be published in the manner which the Secretary of State considers appropriate,

(b) send a copy of the framework document to the Welsh Ministers, and

(c) lay a copy of the framework document before Parliament.

(9) The Welsh Ministers must lay before Senedd Cymru a copy of any framework document sent to them under subsection (8)(b).

Advisory Board

12 Advisory Board

(1) The Commissioner must establish an Advisory Board ("the Board") for the purposes of providing advice to the Commissioner about the exercise of the Commissioner's functions.

(2) The Board is to consist of not fewer than six and not more than ten members appointed by the Commissioner.

(3) Each member of the Board is to hold and vacate office in accordance with the terms and conditions of the member's appointment.

(4) The members of the Board must include—

(a) at least one person appearing to the Commissioner to represent the interests of victims of domestic abuse;

(b) at least one person appearing to the Commissioner to represent the interests of charities and other voluntary organisations that work with victims of domestic abuse in England;

(c) at least one person appearing to the Commissioner to represent the interests of persons who provide, or have functions relating to, health care services in England;

(d) at least one person appearing to the Commissioner to represent the interests of persons who provide, or have functions relating to, social care services in England;

(e) at least one person appearing to the Commissioner to represent the interests of persons with functions relating to policing or criminal justice;

(f) at least one person appearing to the Commissioner to have academic expertise in relation to domestic abuse.

(5) The Commissioner may pay such remuneration or allowances to members of the Board as the Commissioner may determine.

(6) In this section—

- "health care services" means services relating to health care (within the meaning of section 9 of the Health and Social Care Act 2008);
- "social care services" means services relating to social care (within the meaning of that section).

Strategic plans and annual reports

13 Strategic plans

(1) The Commissioner must, as soon as reasonably practicable after the Commissioner's appointment, prepare and publish a strategic plan.

(2) A strategic plan is a plan setting out how the Commissioner proposes to exercise the Commissioner's functions in the period to which the plan relates, which must be not less than one year and not more than three years.

(3) A strategic plan must in particular—

(a) state the Commissioner's objectives and priorities for the period to which the plan relates;

(b) state any matters on which the Commissioner proposes to report under section 8 during that period;

(c) state any other activities the Commissioner proposes to undertake during that period in the exercise of the Commissioner's functions.

(4) The Commissioner must, before the end of the period to which a strategic plan relates ("the current period")—

(a) prepare a strategic plan for a period immediately following the current period, and

(b) publish that plan.

(5) At any time during the period to which a strategic plan relates, the Commissioner—

(a) may revise the strategic plan, and

(b) must publish any revised plan.

(6) In preparing or revising a strategic plan, the Commissioner must consult—

(a) the Secretary of State,

(b) the Advisory Board established under section 12, and

(c) such other persons as the Commissioner considers appropriate.

(7) The Commissioner must arrange for a copy of any plan (or revised plan) published under this section to be laid before Parliament.

14 Annual reports

(1) As soon as reasonably practicable after the end of each financial year, the Commissioner must submit to the Secretary of State an annual report on the exercise of the Commissioner's functions during the year.

(2) The annual report must include—

(a) an assessment of the extent to which the Commissioner's objectives and priorities have been met in that year;

(b) a statement of the matters on which the Commissioner has reported under section 8 during the year;

(c) a statement of the other activities the Commissioner has undertaken during the year in the exercise of the Commissioner's functions.

(3) The Commissioner must arrange for a copy of every annual report under this section to be laid before Parliament (but see subsection (4)).

(4) The Secretary of State may direct the Commissioner to omit material from any report under this section before it is laid before Parliament if the Secretary of State thinks the publication of that material—

(a) might jeopardise the safety of any person, or

(b) might prejudice the investigation or prosecution of an offence.

(5) The Secretary of State must consult the Commissioner before making any direction under subsection (4).

(6) In this section "financial year" means—

(a) the period beginning with the day on which the first Domestic Abuse Commissioner takes office and ending with the following 31 March, and

(b) each successive period of 12 months.

Duties of public authorities in relation to Commissioner

15 Duty to co-operate with Commissioner

(1) The Commissioner may request a specified public authority to co-operate with the Commissioner in any way that the Commissioner considers necessary for the purposes of the Commissioner's functions.

(2) A specified public authority must, so far as reasonably practicable, comply with a request made to it under this section.

(3) In this section "specified public authority" means any of the following—

(a) a chief officer of police of a police force maintained for a police area in England and Wales;

(b) a local policing body;

(c) the Chief Constable of the British Transport Police Force;

(d) the British Transport Police Authority;

(e) the Ministry of Defence Police;

(f) an immigration officer or other official of the Secretary of State exercising functions in relation to immigration or asylum;

(g) the Crown Prosecution Service;

(h) the Parole Board;

(i) the Criminal Cases Review Commission;

(j) an English local authority;

(k) an NHS body in England;

(l) Her Majesty's Inspectors of Constabulary;

(m) Her Majesty's Chief Inspector of the Crown Prosecution Service;

(n) Her Majesty's Chief Inspector of Education, Children's Services and Skills;

(o) a body approved as an independent inspectorate under section 106 of the Education and Skills Act 2008 (inspection of registered independent educational institutions);

(p) the Care Quality Commission;

(q) Monitor.

(4) The Secretary of State may by regulations amend this section so as to—

(a) add a public authority as a specified public authority for the purposes of this section;

(b) remove a public authority added by virtue of paragraph (a);

(c) vary any description of a public authority.

(5) Before making regulations under subsection (4) the Secretary of State must consult the Commissioner.

(6) Regulations under subsection (4) may not contain provision adding a devolved Welsh authority as a specified public authority for the purposes of this section.

(7) In this section—

- "devolved Welsh authority" has the meaning given by section 157A of the Government of Wales Act 2006;
- "English local authority" means—

  (a) a county council or district council in England,

  (b) a London borough council,

  (c) the Greater London Authority,

  (d) the Common Council of the City of London in its capacity as a local authority, or

  (e) the Council of the Isles of Scilly;
- "immigration officer" means a person appointed as an immigration officer under paragraph 1 of Schedule 2 to the Immigration Act 1971;
- "NHS body in England" means—

  (a) a National Health Service trust in England established under section 25 of the National Health Service Act 2006,

  (b) an NHS foundation trust within the meaning given by section 30 of that Act,

  (c) the National Health Service Commissioning Board,

(d) a clinical commissioning group established under section 14D of that Act, or

(e) the National Health Service Trust Development Authority;

- "public authority" means any public authority within the meaning of section 6 of the Human Rights Act 1998, other than a court or tribunal.

16 Duty to respond to Commissioner's recommendations

(1) This section applies where the Commissioner publishes a report under section 8 containing recommendations in relation to—

(a) any public authority that is a specified public authority for the purposes of section 15;

(b) any government department in the charge of a Minister.

(2) The relevant person must prepare comments on the report.

(3) In this section "the relevant person" means—

(a) the public authority, or

(b) the Minister in charge of the government department,

as the case may be.

(4)The comments must include, in respect of each recommendation made in the report, an explanation of—

(a) the action which the relevant person has taken, or proposes to take, in response to the recommendation, or

(b) why the relevant person has not taken, or does not propose to take, any action in response.

(5) The relevant person must arrange for the comments to be published in such manner as the person considers appropriate.

(6) The comments must be published before the end of the period of 56 days beginning with the day on which the report is published.

(7) The relevant person must send a copy of anything published under subsection (5) to—

(a) the Commissioner, and

(b) where the relevant person is a specified public authority for the purposes of section 15, the Secretary of State.

17 Duty to send conclusions of domestic homicide review to Commissioner

(1) Section 9 of the Domestic Violence, Crime and Victims Act 2004 (establishment and conduct of domestic homicide reviews) is amended as follows.

(2) After subsection (3A) insert—

“(3B) A person or body within subsection (4)(a) that establishes a domestic homicide review (whether or not held pursuant to a direction under subsection (2)) must send a copy of any report setting out the conclusions of the review to the Domestic Abuse Commissioner.

(3C) The copy must be sent as soon as reasonably practicable after the report is completed.”

Disclosure of information

18 Disclosure of information

(1) The Commissioner may disclose to a person any information received by the Commissioner in connection with the Commissioner’s functions if the disclosure is made for a purpose connected with a function of the Commissioner.

(2) A person may disclose any information to the Commissioner if the disclosure is made for the purposes of enabling or assisting the Commissioner to exercise any function.

(3) A disclosure of information authorised by this section does not breach—

(a) any obligation of confidence owed by the person making the disclosure in relation to that information, or

(b) any other restriction on the disclosure of information (however imposed).

(4) But nothing in this Part requires or authorises any of the following—

(a) the disclosure of any patient information (see subsection (5));

(b) the making of a disclosure which, although made in the exercise of a function under this Part, would contravene the data protection legislation (see subsection (6));

(c) the making of a disclosure which is prohibited by any of Parts 1 to 7 or Chapter 1 of Part 9 of the Investigatory Powers Act 2016.

(5) “Patient information” means information (however recorded) which—

(a) relates to—

(i) the physical or mental health or condition of an individual,

(ii) the diagnosis of an individual’s condition, or

(iii) an individual’s care or treatment,

or is (to any extent) derived directly or indirectly from information relating to any of those matters, and

(b) identifies the individual or enables the individual to be identified (either by itself or in combination with other information).

(6) In this section “the data protection legislation” has the same meaning as in the Data Protection Act 2018 (see section 3 of that Act).

(7) This section does not affect any power to disclose that exists apart from this section.

Miscellaneous and supplementary

19 Restriction on exercise of functions in individual cases

(1) The Commissioner may not exercise any function in relation to an individual case.

(2) But subsection (1) does not prevent the Commissioner considering individual cases and drawing conclusions about them for the purpose of, or in the context of, considering a general issue.

20 Duty to report on domestic abuse services in England

(1) The Commissioner must, before the end of the relevant period, prepare and publish a report under section 8 on—

(a) the need for domestic abuse services in England, and

(b) the provision of such services.

(2) But subsection (1) does not require the Commissioner to report on the need for, or provision of, services provided to people who reside in relevant accommodation (within the meaning of section 57(2)).

(3) In subsection (1)—

- "domestic abuse services" means any advice, advocacy or counselling services provided, in relation to domestic abuse, to victims of domestic abuse or their children;
- "the relevant period" means the period of 12 months beginning with the day on which this section comes into force (but see subsection (4)).

(4) The Secretary of State, with the agreement of the Commissioner, may by regulations extend the relevant period for a further period of up to 6 months.

(5) The power conferred by subsection (4) may be exercised only once.

21 Amendments relating to Commissioner

(1) In Part 3 of Schedule 1 to the House of Commons Disqualification Act 1975 (offices disqualifying for membership), at the appropriate place insert—

- "Domestic Abuse Commissioner."

(2) In Part 6 of Schedule 1 to the Freedom of Information Act 2000 (other public bodies and offices: general), at the appropriate place insert—

- "The Domestic Abuse Commissioner."

(3) In section 37 of the Government of Wales Act 2006 (power of the Senedd to call witnesses etc), after subsection (6A) insert—

"(6B) Subsection (1) applies in relation to things done by the Domestic Abuse Commissioner by virtue of section 7(4)(b) or (c) of the Domestic Abuse Act 2021 (functions exercisable in relation to devolved Welsh authorities etc) as it applies in relation to the exercise by the Welsh Ministers of their functions."

E02933743

978-1-5286-4259-0